

[Fuglsang.]

De kan gøre dette, så meget mere som for det første disse store brug jo næsten udelukkende drives ved hjælp af fremmed arbejdskraft og de indtægter, som disse brugs ejere har, følgerlig er skabt ved landarbejdernes indsats.

Og for det andet kan de gøre det, fordi der her er tale om brugsstørrelser, som i agitationen hævdes at være fremtidens, idet det hævdes, at disse har den billigste produktion.

Men det er ikke alene muligt at bringe danske landarbejders arbejdstid i overensstemmelse med andre arbejders — det er også nødvendigt. Hvis man sætter produktiviteten pr. arbejder i landbruget til 100 i årene omkring århundredskiftet, var den i 1935—39 235 og sidste år 310 — altså mere end 3 gange så stor. Resultatet heraf har været, at samtidig med at produktionen stiger, skyder landbruget mere og mere arbejdskraft fra sig, således at det danske landbrug i dag sysselsætter over 90 000 færre, end det gjorde før krigen, en nedgang på 30 pct.

Resultatet er så stor arbejdsløshed i mange landkommuner, at mange danske landarbejdere tvinges til at tage arbejde i Sverige eller til at rejse ind til byerne og dør slutte op i de arbejdsløses rækker.

Det hed så smukt i 1945, at arbejdsløshed ikke mere ville blive tålt. Man må egentlig også sige, at dette burde være noget ganske selvfølgeligt. Der skal temmelig megen dristighed til at påberåbe sig et samfund som værende demokratisk, der end ikke kan eller vil sikre sine borgere den simple ret at kunne få arbejde og tjene føden til sig og sin familie. Men man har ikke afskaffet arbejdsløsheden, og man synes ikke at ville gøre noget effektivt for at gøre det, f. eks. ved at nedsætte arbejdstiden for de arbejderkategorier, der har den længste arbejdsdag.

For nogen tid siden henvendte en deputation af landarbejdere sig til den højtærede statsminister. I en redegørelse, som de havde sendt som forhåndsorientering, sagde de blandt andet — jeg beder den højtærede formand om tilladelse til at citere —:

„Vort lands landarbejdere frembringer en stadig stigende produktion, en meget stor høst er i år som i de foregående år bragt i lade, alle betingelser for en tryk tilværelse for os alle er tilstede, men landarbejdernes levevilkår bliver ringere og ringere, og mange befinder sig nu i en direkte nødssituation.“

Og så slutter man:

„Dette kan og vil vi ikke finde os i.“

Jeg synes, det er på tide, at regering og rigsdag åbner øjnene for, at sådan er det, at man med sin politik har drevet landarbejderne til den yderste grænse for, hvad deres økonomi kan bære, og at de faktisk er i deres ret, når de i tide siger til, at de kan ikke og de vil ikke finde sig i, at en sådan politik fortsætter.

Så har jeg forøvrigt en anden, mere speciel sag på hjerte, nærmest et spørgsmål til den højtærede landbrugsminister. Det drejer sig om en sag, som i marts måned blev refereret i „Aalborg Amtstidende“. Ifølge bladets referat drejer sagen sig om følgende: En gårdejer, Edvard Larsen fra Arden, havde fået ordre fra kredsdyrlægen i Aalborg til at slå hele sin besætning ned, idet den led af en meget farlig yvertuberkulose. Denne ordre fik gårdejeren til trods for, at han havde protesteret, bl. a. fordi der ikke forud var foretaget tuberkulinprøve eller indsendt materiale til noget laboratorium. Først da 27 kreaturer af hans besætning var slået ned, blev slagtingerne standset, idet det viste sig, at dyrene faktisk var raske. Det er ganske klart, at nedslagtingen betød et alvorligt tab for den pågældende gårdejer; det er derfor også naturligt, at han først sagsøgte kredsdyrlægen og senere direkte landbrugsministeriet for at opnå erstatning.

Når jeg drager sagen frem her, er det naturligvis ikke, fordi jeg derved på nogen måde vil modsætte mig, at der gennemføres den strengest mulige kontrol på det område, det her drejer sig om; dertil er kontrollen af altfor stor nationaløkonomisk og sundhedsmæssig betydning. Men selv når det drejer sig om det bedste formål, er det nødvendigt, at der er klare linier, og nødvendigt, at man i videst muligt omfang søger at værgе sig imod administrative og bureaukratiske fejltagelser, for ikke at sige overgreb. Det principielle i denne sag er for mig: Hvad har man gjort og hvad agter man at gøre for at forvise sig om, at der ikke i denne sag er begået uret og administrative overgreb, og for i givet fald at give den pågældende gårdejer hans ret?

Jeg ønsker videre i denne sag at stille følgende spørgsmål: 1) Kan en besætning, der ikke har været tuberkulinprøvet i 5 år, slås ned ved offentlig foranstaltning, uden at prøver fra bør og yver har været undersøgt på et statsanerkendt laboratorium? 2) Har ejeren, hvis ovennævnte ikke er sket, ret til at nægte at lade dyrene slå ned? Videre ønsker jeg at fremføre: af de første